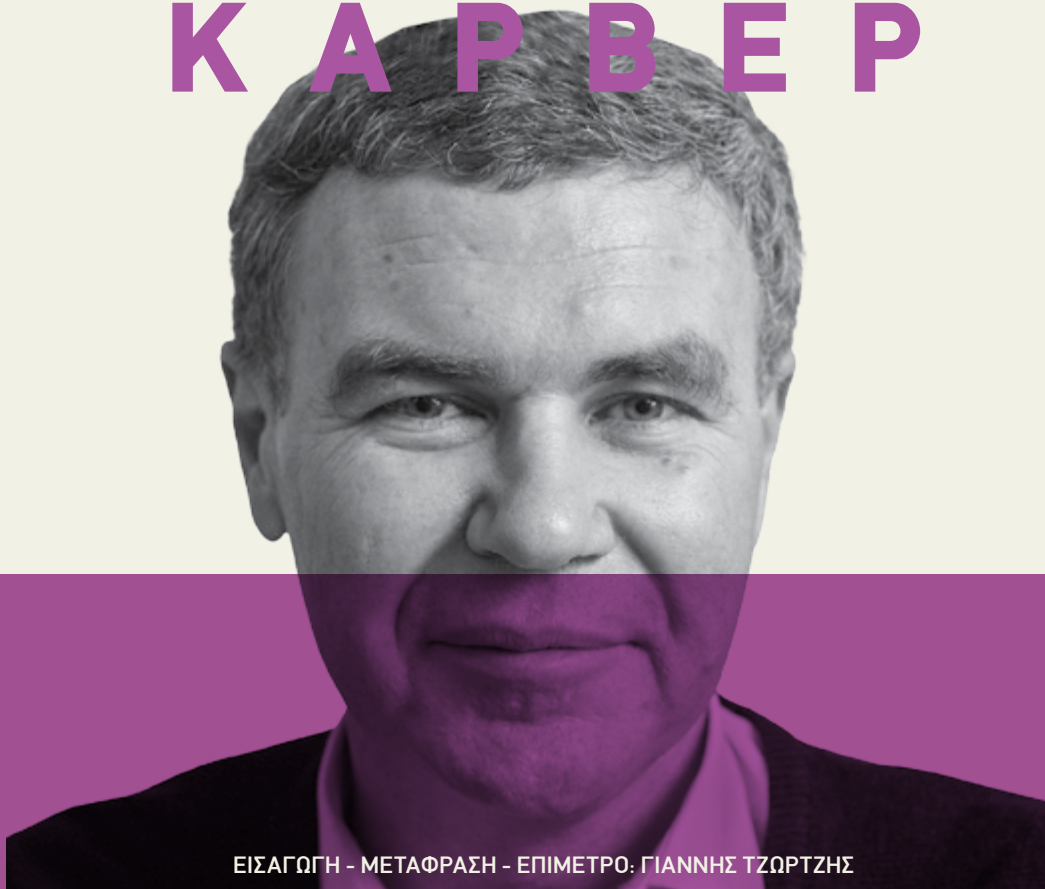

ΡΕΪΜΟΝΤ ΚΑΡΒΕΡ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ - ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ - ΕΠΙΜΕΤΡΟ: ΓΙΑΝΝΗΣ ΤΖΩΡΤΖΗΣ

ΑΡΧΑΡΙΟΙ

ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΤΟΥ RAYMOND CARVER.....	7
ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΤΩΝ ΕΠΙΜΕΛΗΤΩΝ ΤΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ	11
Γιατί δεν χορεύετε;	17
Σκόπευτρο	25
Πού έχουν πάει όλοι;	31
Κιόσκι.....	47
Θέλεις να δεις κάτι;	60
Μια περιπέτεια	71
Μια μικρή παρηγοριά	93
Πες στις γυναίκες ότι φεύγουμε	132
Αν είναι το θέλημά σου	152
Τόσο πολύ νερό τόσο κοντά στο σπίτι.....	179
Μουγγός.....	207
Πίτα	232
Η γαλήνη.....	243
Δικό μου.....	252
Απόσταση	255
Αρχάριοι	269
Κάτι ακόμα.....	302
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΠΙΜΕΛΗΤΩΝ	309
ΕΠΙΜΕΤΡΟ ΤΟΥ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΗ	323

Γιατί δεν χορεύετε;

Στην κουζίνα, έβαλε άλλο ένα ποτό και έριξε μια ματιά στα έπιπλα της κρεβατοκάμαρας στην μπροστινή αυλή. Το στρώμα ήταν γυμνό και τα ριγέ χρωματιστά σεντόνια ακουμπισμένα δίπλα σε δυο μαξιλάρια, στη σιφονιέρα. Κατά τα άλλα, όλα έμοιαζαν όπως περίπου ήταν στην κρεβατοκάμαρα – κομοδίνο και πορτατίφ απ' τη δική του μεριά του κρεβατιού, κομοδίνο και πορτατίφ απ' τη δική της. Η μεριά του και η μεριά της. Αυτό σκεφτόταν ρουφώντας το ουίσκι του. Η σιφονιέρα βρισκόταν κάνα δυο μέτρα από το πόδι του κρεβατιού. Το πρωί είχε αδειάσει τα συρτάρια μέσα σε κούτες και είχε αφήσει τις κούτες στην τραπεζαρία. Δίπλα στη σιφονιέρα υπήρχε μια φορητή θερμάστρα. Μια ψάθινη καρέκλα με ένα πολύχρωμο μαξιλάρι ακουμπούσε στο πόδι του κρεβατιού. Τα αστραφτερά αλουμινένια έπιπλα της κουζίνας έπιαναν ένα μέρος απ' το δρομάκι. Μια κίτρινη μουσελίνα, υπερβολικά μεγάλη, δώρο, σκέπαζε το τραπέζι και κρεμόταν στο πλάι. Πάνω στο τραπέζι υπήρχε μια γλάστρα με φτέρη κι ακόμα ένα κουτί ασημένια μαχαιροπίρουνα, δώρο κι αυτά. Ένα μεγάλο έπιπλο τηλεόρασης ήταν ακουμπισμένο σε ένα χαμηλό

τραπεζάκι και κάνα δυο μέτρα πιο πέρα βρίσκονταν ένας καναπές, μια καρέκλα και ένα λαμπατέρ. Είχε τραβήξει μια μπαλαντέζα απ' το σπίτι και τα 'χε όλα στο ρεύμα, τα πάντα δούλευαν. Το γραφείο ήταν στριμωγμένο μπροστά στην πόρτα του γκαράζ. Πάνω στο γραφείο υπήρχαν μερικά σκεύη, ένα ρολόι τοίχου και δύο κορνιζαρισμένες αφίσες. Στο δρομάκι υπήρχε ακόμα μια κούτα με φλιτζάνια, ποτήρια και πιάτα, όλα τους τυλιγμένα σε εφημερίδες. Εκείνο το πρωί είχε ξεκαθαρίσει τα ντουλάπια, και εκτός από τις τρεις κούτες στην τραπεζαρία όλα τα πράγματα βρίσκονταν έξω από το σπίτι. Κάπου κάπου ένα αμάξι έκοβε ταχύτητα και οι άνθρωποι γύριζαν να κοιτάξουν. Κανείς όμως δεν σταματούσε. Είχε την εντύπωση ότι ούτε κι αυτός θα σταματούσε.

«Μάλλον ξεπουλάνε» είπε το κορίτσι στο αγόρι.

Αυτό το κορίτσι και το αγόρι επίπλωναν ένα μικρό διαμέρισμα.

«Για να δούμε τι θέλουν για το κρεβάτι» είπε το κορίτσι.

«Τι να θέλουν άραγε για την τηλεόραση» είπε το αγόρι.

Μπήκε στο δρομάκι και παρκάρισε μπροστά στο τραπέζι της κουζίνας.

Βγήκαν από το αμάξι και άρχισαν να περιεργάζονται τα πράγματα. Το κορίτσι ψηλάφισε τη μουσελίνα. Το αγόρι έβαλε το μπλέντερ στην πρίζα και έστριψε το κουμπί στη θέση ΠΟΛΤΟΣ. Το κορίτσι έπιασε ένα ρεσό. Το αγόρι άνοιξε την τηλεόραση και ρύθμισε προσεχτικά τα κουμπιά. Κάθισε στον καναπέ να δει. Άναψε τσιγάρο, έριξε μια ματιά τριγύρω και πέταξε το σπέρτο στο χορτάρι. Το κορίτσι κάθισε στο κρεβάτι. Έβγαλε τα παπούτσια του και ξάπλωσε. Είδε ψηλά τον αποσπερίτη.

«Έλα δω, Τζακ. Δοκίμασε το κρεβάτι. Φέρε ένα απ' αυτά τα μαξιλάρια» είπε το κορίτσι.

«Πώς είναι;» είπε αυτός.

«Δοκίμασέ το» είπε αυτή.

Το αγόρι κοίταξε γύρω. Το σπίτι ήταν σκοτεινό.

«Νιώθω περίεργα» είπε. «Πάω να δω αν είναι κανείς στο σπίτι».

Το κορίτσι αναπήδησε στο κρεβάτι.

«Δοκίμασέ το πρώτα» του είπε.

Εκείνος ξάπλωσε στο κρεβάτι και έβαλε το μαξιλάρι κάτω από το κεφάλι του.

«Πώς σου φαίνεται;» τον ρώτησε το κορίτσι.

«Αντέχει» είπε αυτός.

Γύρισε στο πλάι και έβαλε το μπράτσο της κάτω απ' το κεφάλι του.

«Φίλησέ με» του είπε.

«Ας σηκωθούμε» είπε αυτός.

«Φίλησέ με. Φίλησέ με, γλυκέ μου» είπε.

Έκλεισε τα μάτια της και τον έσφιξε. Αναγκάστηκε να την πιέσει για να τον αφήσει.

«Πάω να δω αν είναι κανείς στο σπίτι» είπε. Αλλά απλώς σηκώθηκε όρθιος.

Η τηλεόραση συνέχιζε να παίζει. Φώτα άναψαν στα σπίτια πάνω και κάτω στον δρόμο. Κάθισε στην άκρη του κρεβατιού.

«Πλάκα θα 'χε» είπε το κορίτσι και χαμογέλασε, αλλά δεν τελείωσε τη φράση της.

Το αγόρι γέλασε. Άναψε το πορτατίφ.

Το κορίτσι έδωσε ένα κουνούπι.

Το αγόρι σηκώθηκε και έχωσε το πουκάμισο στο παντελόνι του.

«Θα δω αν είναι κανείς στο σπίτι» είπε. «Δεν νομίζω να είναι κανείς. Αν είναι όμως, θα ρωτήσω πόσο πάνε τα πράγματα».

«Ο,τι και να σου ζητήσουν, πες τους δέκα δολάρια λιγότερο» είπε αυτή. «Θα πρέπει να βρίσκονται σε απελπιστική κατάσταση».

Ανακάθισε στο κρεβάτι και κοίταξε την τηλεόραση.

«Θα μπορούσες να τη δυναμώσεις λίγο» μουρμούρισε το κορίτσι.

«Ωραία τηλεόραση» είπε το αγόρι.

«Ρώτα τους πόσο πάει» είπε το κορίτσι.

Ο Μαξ μπήκε στο στενό με μια τσάντα ψώνια. Είχε σάντουιτς, μπίρες, ουίσκι. Συνέχιζε να πίνει όλο το απόγευμα και είχε φτάσει τώρα σε ένα σημείο όπου το ποτό έμοιαζε να τον ξεενρώνει. Αλλά υπήρχαν και διαλείψεις. Είχε σταματήσει στο μπαρ δίπλα στο μάρκετ ν' ακούσει ένα τραγούδι στο τζουκ μποξ και, χωρίς να το καταλάβει, είχε πια νυχτώσει όταν θυμήθηκε τα πράγματα στην αυλή.

Είδε το αμάξι στο δρομάκι και το κορίτσι στο κρεβάτι. Η τηλεόραση ήταν αναμμένη. Μετά είδε το αγόρι στη βεράντα. Κοίταξε πέρα απ' την αυλή.

«Γεια» είπε στο κορίτσι. «Βρήκατε το κρεβάτι. Ωραία».

«Γεια» είπε το κορίτσι και σηκώθηκε. «Απλά το δοκίμαζα». Χτύπησε ελαφρά το κρεβάτι. «Πολύ ωραίο κρεβάτι».

«Είναι καλό κρεβάτι» είπε ο Μαξ. «Τι άλλο λένε τώρα;»

Ήξερε ότι έπρεπε να πει κάτι ακόμα. Ακούμπησε κάτω την τσάντα και έβγαλε τις μπίρες και το ουίσκι.

«Νομίζαμε ότι δεν είναι κανείς εδώ» είπε το αγόρι. «Ενδιαφερόμαστε για το κρεβάτι και ίσως και για την τηλεόραση. Μπορεί και για το γραφείο. Πόσο θέλετε για το κρεβάτι;»

«Έλεγα πενήντα δολάρια για το κρεβάτι» είπε ο Μαξ.

«Θα παίρνατε σαράντα;» ρώτησε το κορίτσι.

«Εντάξει, τα παίρνω και τα σαράντα» είπε ο Μαξ.

Έβγαλε ένα ποτήρι από την κούτα, ξετύλιξε την εφημερίδα και έσπασε την ασφάλεια απ' το ουίσκι.

«Και για την τηλεόραση;» είπε το αγόρι.

«Είκοσι πέντε».

«Θα παίρνατε είκοσι;» είπε το κορίτσι.

«Εντάξει, είκοσι. Τα παίρνω και τα είκοσι» είπε ο Μαξ.

Το κορίτσι κοίταξε το αγόρι.

«Θα πιείτε ένα ποτό, παιδιά;» είπε ο Μαξ. «Έχει ποτήρια στην κούτα. Εγώ λέω να καθίσω. Λέω να καθίσω στον καναπέ».

Κάθισε στον καναπέ, έγειρε πίσω και τους κοίταξε καλά καλά.

Το αγόρι βρήκε δύο ποτήρια και έβαλε ούισκι.

«Πόσο θέλεις;» είπε στο κορίτσι. Ήταν μόνο είκοσι χρονών, το αγόρι και το κορίτσι, είχαν κάπου έναν μήνα διαφορά.

«Φτάνει» είπε αυτή. «Εγώ θέλω λίγο νερό στο δικό μου».

Τράβηξε μια καρέκλα και κάθισε στο τραπέζι της κουζίνας.

«Νερό έχει σ' εκείνη τη βρύση» είπε ο Μαξ. «Άνοιξε εκείνη τη βρύση».

Το αγόρι πρόσθεσε νερό στο ούισκι τους, στο δικό του και το δικό της. Ξερόβηξε και κάθισε κι αυτός στο τραπέζι της κουζίνας. Έπειτα έκανε έναν μορφασμό. Πουλιά πετούσαν από πάνω τους κυνηγώντας ζωύφια.

Ο Μαξ έριξε μια ματιά στην τηλεόραση. Αποτελείωσε το ποτό του. Έσκυψε να ανάψει την επιδαπέδια λάμπα και του έπεσε το τσιγάρο ανάμεσα στα μαξιλάρια. Το κορίτσι σηκώθηκε να τον βοηθήσει να το βρουν.

«Θέλεις τίποτα άλλο, γλυκιά μου;» είπε το αγόρι.

Έβγαλε το μπλοκ επιταγών. Έβαλε λίγο ακόμα ούισκι γι' αυτόν και για το κορίτσι.

«Α, θέλω το γραφείο» είπε το κορίτσι. «Πόσο πάει αυτό το γραφείο;»

Ο Μαξ κούνησε το χέρι του σ' αυτή την παράλογη ερώτηση.

«Πες ένα νούμερο» είπε.

Τους κοίταξε που κάθονταν στο τραπέζι. Στο φως της λάμπας κάτι υπήρχε στα πρόσωπά τους. Για μια στιγμή η έκφραση αυτή

φάνηκε συνωμοτική, μετά έγινε *τρυφερή* – δεν υπήρχε άλλη λέξη γι’ αυτή. Το αγόρι άγγιξε το χέρι της.

«Λέω να κλείσω την τηλεόραση και να βάλω κάνα δίσκο» ανακοίνωσε ο Μαξ. «Και το πικάπ αυτό για πούλημα είναι. Φτηνό. Πες ένα νούμερο».

Έβαλε κι άλλο ουίσκι και άνοιξε μια μπίρα.

«Όλα για πούλημα είναι».

Το κορίτσι έτεινε το ποτήρι του και ο Μαξ έβαλε κι άλλο ουίσκι.

«Ευχαριστώ» του είπε.

«Σε βαράει κατακέφαλα» είπε το αγόρι. «Μου ’κανε κεφάλι».

Τελείωσε το ποτό του, περίμενε λίγο κι έβαλε άλλο ένα. Έγραφε μια επιταγή, καθώς ο Μαξ έβρισκε τους δίσκους.

«Διάλεξε ό,τι σου αρέσει» είπε ο Μαξ στο κορίτσι και της έτεινε τους δίσκους.

Το αγόρι έγραφε την επιταγή.

«Αυτό» είπε το κορίτσι. Δεν ήξερε τα ονόματα στους δίσκους, αλλά τι πείραζε. Ήταν μια περιπέτεια. Σηκώθηκε απ’ το τραπέζι και ξανακάθισε. Δεν τη χωρούσε ο τόπος.

«Μάλιστα» είπε ο Μαξ. Αποτελείωσε το ουίσκι και συνέχισε με λίγη μπίρα. Κάθισε ξανά στον καναπέ και σταύρωσε τα πόδια του.

Ήπιαν. Άκουσαν τον δίσκο μέχρι το τέλος. Και τότε ο Μαξ έβαλε άλλον ένα.

«Γιατί δεν χορεύετε, παιδιά;» είπε ο Μαξ. «Ωραία ιδέα. Γιατί δεν χορεύετε;»

«Μπα, δεν νομίζω» είπε το αγόρι. «Θες να χορέψεις, Κάρλα;»

«Άντε» είπε ο Μαξ. «Δική μου είναι η αυλή. Μπορείτε να χορέψετε».

Αγκαλιασμένοι, με τα κορμιά κολλημένα, το αγόρι και το κορίτσι πήγαιναν πέρα δώθε στο δρομάκι. Χόρευαν.

Όταν ο δίσκος τελείωσε, το κορίτσι ζήτησε από τον Μαξ να χορέψουν. Ήταν ακόμη ξυπόλυτη.

«Είμαι μεθυσμένος» είπε το αγόρι.

«Δεν είσαι μεθυσμένος» είπε το κορίτσι.

«Ε, είμαι μεθυσμένος» είπε το αγόρι.

Ο Μαξ γύρισε τον δίσκο απ' την άλλη και το κορίτσι ήρθε κοντά του. Άρχισαν να χορεύουν.

Το κορίτσι κοίταζε τον κόσμο που είχε μαζευτεί έξω, στον δρόμο.

«Αυτοί εκείπέρα. Κοιτάνε» είπε. «Δεν υπάρχει πρόβλημα;»

«Δεν πειράζει» είπε ο Μαξ. «Αυλή μου είναι. Μπορούμε να χορέψουμε. Νόμιζαν ότι τα είχαν δει όλα εδωπέρα, αλλά αυτό δεν το είχαν δει» είπε.

Σε λίγο ένιωσε τη ζεστή της ανάσα στον σβέρκο του και της είπε: «Ελπίζω να σου αρέσει το κρεβάτι σου».

«Μου αρέσει» είπε το κορίτσι.

«Ελπίζω να αρέσει και στους δυο σας» είπε ο Μαξ.

«Τζακ!» είπε το κορίτσι. «Ξύπνα!»

Ο Τζακ είχε γύρει το κεφάλι και τους κοίταζε νυσταγμένος.

«Τζακ» είπε το κορίτσι.

Έκλεισε και ξανάνοιξε τα μάτια της. Έχωσε το πρόσωπό της στον ώμο του Μαξ. Τον τράβηξε πάνω της.

«Τζακ» μουρμούρισε το κορίτσι.

Κοίταξε το κρεβάτι και δεν μπορούσε να καταλάβει τι γύρευε στην αυλή. Κοίταξε πάνω από τον ώμο του Μαξ τον ουρανό. Κρεμόταν πάνω του. Ήταν γεμάτη από αφόρητη ευτυχία.

Το κορίτσι θα έλεγε αργότερα: «Ο τύπος αυτός ήταν μεσήλικας. Όλα του τα πράγματα ήταν έξω στην αυλή. Σοβαρά. Μεθύσαμε και χορέψαμε. Έξω στον δρόμο. Ω Θεέ μου. Μη γελάτε. Μας έβαλε

και κάτι δίσκους. Κοιτάξτε αυτό τον φωνόγραφο. Αυτός μας τον έδωσε. Κι αυτούς τους παλιούς δίσκους. Ο Τζακ κι εγώ πέσαμε να κοιμηθούμε στο κρεβάτι του. Ο Τζακ είχε πονοκέφαλο απ' το μεθύσι. Το πρωί χρειάστηκε να νοικιάσει ένα τρέιλερ. Να κουβαλήσει όλα τα πράγματα του τύπου. Κάποια στιγμή ξύπνησα. Τον είδα που μας σκέπαζε με μια κουβέρτα. Ο τύπος εκείνος. Αυτήν εδώ την κουβέρτα. Για πιάστε τη».

Συνέχισε να μιλάει. Τα είπε σε όλους. Υπήρχαν κι άλλα, το ήξερε, αλλά δεν μπορούσε να τα πει με λέξεις. Ύστερα από λίγο σταμάτησε να μιλάει γι' αυτό.

Ο Ρέιμοντ Κάρβερ (1938-1988) είναι ένας από τους μεγαλύτερους διηγηματογράφους του 20ού αιώνα, που στα χρόνια της συγγραφικής του ωριμότητας χαρακτηρίστηκε από πολλούς «πατέρας» των νεαρών Αμερικανών Νεορεαλιστών.

Το βιβλίο *Αρχάριοι* είναι η πιο διάσημη συλλογή διηγημάτων του (η οποία είχε κυκλοφορήσει αρχικά με τον τίτλο *Για τι πράγμα μιλάμε όταν μιλάμε για αγάπη*), πριν από τη διαδικασία της επιμέλει-ας. Είναι η μη επιμελημένη έκδοσή του αριστουργήματος το οποίο περιέκοψε σε μεγάλο βαθμό ο επιμελητής και μέντορας του Κάρβερ, Γκόρντον Λις, και το οποίο κυκλοφόρησε πρώτη φορά το 1981. Το αποκατεστημένο κείμενο συνιστά μια συναρπαστική ματιά στην αισθητική ενός σπουδαίου συγγραφέα, που διακρίθηκε για τη λιτότητα του ύφους του αληθιά και ένα απολαυστικό λογοτέχνημα που φωτίζει την ουσία των πραγμάτων, τις μικρές τραγωδίες που κρύβονται κάτω από την κανονικότητα της καθημερινής ζωής. Η έκδοση πλαισιώνεται από αναλυτικές πληροφορίες για τη ζωή και το έργο του, σημείωμα των επιμελητών της αποκατεστημένης έκδοσης και εκτενές επίμετρο του μεταφραστή.

Ο Κάρβερ είναι ο φυσικός διάδοχος του πραγματικού
μέντορά του, του Άντον Τσέχοφ.

Financial Times

ISBN: 978-618-03-1597-4

9 786180 315974

ΒΟΗΘ. ΚΩΔ.: 81597